

Universitätsbibliothek Paderborn

Exemplorvm Libri Tres

Liber Tertivs, Sive Exempla Divinae Irae, Per Opera Poenitentiae, Nobis
Leniendae - Per Qvadragesimam Anno M. DC. XLVIII. narrata

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1650

§. 8. D. Basilij contra diabolu[m] victoria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48194](#)

verum medicum S. Basiliū Episcopū, cīque omnem rerum generum ordinem recensuit. Is maritūm iuslit accersiri, qui cum lachrymis illi omnia confessus est, nec quidquam negauit. Cuius sanctus: *Vix reuerti ad Deum?* Et ille. *Volo, sed non valeo, quia scripto abrenuntiani Christo, & professionem feci diabolo.* Hęc est cauſa, ob quam multi de sua salute desperant, putant enim, se non posse amplius à diabolo recedere. Cur? an quia peccata illorum sunt nimis multa & magna? At longe maior est misericordia Dei, quia infinita; & fuit, qui diceret: *Miserere mei Deus, secundum magnam misericordiam tuam, & secundum multitudinem miserationum tuarum.* De qua misericordia dixi satis, in priore exemplo. Superest ergo altera cauſa dicentium, *Volo, sed non valeo.* At cur non vales? quia scripto (vel facto) abrenuntiani Christo, & professionem feci diabolo. Quid igitur? uter est potentior? vides Fidei defectum? Si crederes Christum esse Deum, vtique crederes esse diabolo potentiem. Nam quis alterum fecit? Deus Angelum, an Angelus Deum? Si ergo Deum Angelus non fecit, sed ab eo factus est, potest ab eodem in totum deſtrui. Accedit, quod & vim omnem à Deo acceperit, potest ergo eamdem Deus vel auferre, vel religare. Quid quod omnes diaboli angelos Michaēl vicit, & in infernum deiecit? An non Raphael Angelus apprehendit demonium, & reliquias illud in deserto superioris Egypti? An non Ioannes vidit Angelum descendente de calo, habentem clavem abyssi, & catenam magnam in manu sua. Et apprehendit draconem, serpentes antiquos, qui est diabolus, & Satanás, & ligauit eum per annos mille: & misit eum in abyssum, & clausit, & signauit super illum, ut non seducat amplius gentes, donec consummentur mille anni. Quid de Angelis dicam? de hominibus dicitur: *Signa autem eos, qui crediderint, habent sequentur: In nomine meo demonia eviccent, è corporibus & animabus.* Quare etiam ad miserū hunc dixit: Ne desperaret; benignum esse Deum, & fortē, & omnipotentem, cui nullæ omnium bonorum quoque æquè à malorum Angelorum vires possint comparari. Ita ubi miser credere pariterque sperare cœpit, pœnitentem crucis signo facto absoluit, & pœnitentia cauſa, per tres dies conclusit.

Nemo putet, peccatori confessio nihil esse laborandum, Adhuc

DEVM, ANGELOS
LOS BONOS,
IMMO ET BO-
NOS HOMINES,
DIABOLO ESSERE
LONGE PO-
TENTIORES,

Psal. 50. 11

Tob. 8. 3.

Apoc. 20. 1.

VIII.

30 Cap. VI. Magi conuersi exemplo divina bonit. immensitas docetur.

BASILII
CONTRA DIA-
BOLVM VICTO-
RIA.

huc multæ radices, multæ malæ consuetudines resident in animo pœnitentis. Quin & cacodæmon non statim penitus cohibetur, sed permittitur tentare pœnitentem, ut constantia eius probetur. Quare cùm, tertio die transacto in ieiunijs, D. Basilii ad inclusum suum reuertetur, salute data, interrogauit: Quo modo haberet? Cui ille: Sancte Dei, non fero clamores demonum, terrores & lapidationes, tenentium in manu scripta mea, & dicentium: Tu venisti ad nos, non nos ad te. Ad hæc Basilius. Pugna, fili, inquietabat, & in Deum crede, neque metue belluam istam: pandere rictus, non mordere; minitari, non ferire potest. Clamando nihil nocet; neque terrendo proficiet, si tu terrores illius contemnas. Lepides ostendit, sed non permittitur proijcere eos. Scripta tua nihili facias, quæ serio pœnitens retractasti. Ita eum verbis solatus, & pauxillo cibo recreans, denuo signo crucis factio inclusit, suaq[ue] iussit crima deplorare. Paucis elapsis diebus rediuit denuo, atque interrogauit, quo pacto iam viveret? Ille, & Pater, aiebat, à longe iam audio minas eorum & clamores, sed oculis eos non video amplius. Quoniam autem sciebat Basilius, quanti res sit momenti ex vnguis inferni draconis euadere, data ei esca rursus hominem quadraginta dies inclusit, ut pœnitentiam ageret. Quibus exactis reuersus est, & quæsiuit, ut se iam haberet? Cui ille: Bene, sancte Dei. Vidi enim te hodie prægnantem pro me, & vincentem diabolum. Mox igitur vir sanctus conuocato in templum omni populo mandauit, ut pro misero illo, ea nocte, preces ad Deum funderet. Postero die pœnitentem suum manu apprehensum duxit in Ecclesiam. Sed non defuit tentator, qui & ipse sibi ante hac deuotum caput apprehensum conabatur e manibus Basilijeripere, idque adeò vehementer, ut in retrahendo misero, ipsum Basiliū impelleret, cum quo etiam palam disputabat. Dicebat enim: In præiudicium meum hoc agis, Basili, ego non veni ad eum; ille vltro venit ad me; ille vltro auxilium à me postulavit; ille sua se mihi manu donavit; en chirographum illius, quod ego ad iudicium fero. Audiebat hanc vocem populus, & exclamabat: Kyrie eleison. Basilius verò dicebat: Benedictus Deus. Non deflebet populus iste manum ab altitudine cali, donec reddas chartulam manuscriptam. Adhortatus ergo præsentes omnes,

Cap. VI. Magi conuersi exemplo diuine bonit. immensitas docetur. 88
nes, vt non desisterent ab oratione ad cælum mittenda, Basilius,
non antè cessavit, quām schediasma per aërem delatum ab om-
nibus videretur in manibus D. Basiliij deponi. S. Pater autem,
postquam Deo gratias retulit, En, inquit, peccator, agnoscis
has litteras? illo dicente, agnoscere se, nempe manu sua scriptas,
chartam disruptit, maritumque suæ coniugi, adiecta rectè dein-
ceps viuendi regula, tradidit, tota ciuitate Cæsarea gaudente, &
potentissimam Dei clementiam prædicante.

Multa hinc possent trahi utilia documenta, ac præsertim
illud de charitate fraterna, qua vxor maritum, maritus vxorem,
frater fratrem, soror sororem, aut socius quicunque vel amicus
socium vel amicum obligatus est ad Deum adducere; dum eum
adducit ad Sacerdotem, & confessionem, ac pœnitentiam. Sed
ego illud solum hic vrgeo pœnitentiae motiuum, quod à potentia
Dei sumitur. Ea enim non solum est tanta, vt nullus sit tam
magnus rex, aut tyrannus, quem, si delinquit, plectere non pos-
sit; verùm etiam, vt nullus peccator tam sit desperatus, tam con-
sceleratus, tam Phlegetonti propinquus, vt eum non possit eri-
pere è manibus inimici. Quod, vt credamus, persuadet nobis
facilè infinita eius potentia, ad faciendum quidquid voluerit, sine
termino aut limite aliquo, sive numerum species, sive magnitu-
dinem & perfectionem. Hinc nomen est illi, *Omnipotens*, cuius
omnipotentia eò se extendit, vt facere possit res omnes, quas in-
finita sua sapientia videt esse possibles, seu in quibus non sit con-
tradictio, si fiant; iuxta illud Ieremie: *Numquid mibi difficile erit* Exod. 15. 3.
omne verbum? & Angeli: *Non erit impossibile apud Deum omne ver-* Ierem. 32. 27.
bum. Hinc consequens est 1. quod Deus de nouo possit facere
infinities plures res, quām fecerit; quia totum, quod factum est,
quasi nihil est si cum eo, quod facere potest, conferatur. Qua de
causa ait Ecclesiasticus: *Multa abscondita sunt maiora his; paucæ eis* Eccli. 43. 36.
nim vidimus operum eius. Etsi ergo mirabilis est Deus in ijs, quæ
fecit, longè tamen mirabilior est in ijs, quæ facere potest; nec
ulla cogitatio potentiam eius potest assequi. 2. Quod possit Deus
facere quidquid voluerit in rebus, quas iam fecit, mutans illas
& transmutans pro libitu suo. Quia teste sapiente, *ipse est omni-* S. Thom. I. p.
potens super omnia opera sua. Sic fecit non tantum ut sol curreret Eccli. 43. 30.
per.

IX.

POTENTIA
DEI QVANTAE

Exod. 15. 3.

Ierem. 32. 27.
Luc. 1. 37.Eccli. 43. 36.
S. Thom. I. p.
q. 105. a. 6.

L

per.

